

EDUCACIÓ INTERDISCIPLINÀRIA

El caos, principi o fi?

Reflexions a propòsit de la visita a l'exposició de gravats, dibuixos i pintures "KAOS. Daily-Submerged-Transgression" de Josep Perpiñà a la Fundació Valvi (¹)

per Marta Orts

"... hom pot distingir amb igual legitimitat dues tipologies d'artistes: els que van al caos, i els que tornen del caos... Conscientment o no, confesso que a Josep Perpiñà sempre l'he situat entre els segons." (M.G.)

Inquietant, francament inquietant. Aquesta és la primera impressió que ens ha produït l'exposició de Josep Perpiñà (²). En entrar, un cert desassossec i desconcert ens ha envaït. El paisatge pictòric que se'ns apareixia no era aquell al qual estàvem acostumats.

Mentre travessàvem un camí d'ombrívola boscúria traçat per uns gravats que projectaven siluetes d'un brançam acabat de podar –mutilat–, albiràvem un horitzó lluminós i cromàtic que, alhora, presagiava un espai encara més colpidor que, des d'un mirall introspectiu, reflectia línies, formes i ombres espectrals, pensaments sorgits d'un particular joc de la ment.

A mesura que ens endinsàvem en les línies, formes i textures de cadascuna de

¹ Espai d'art i Sala Miquel Martí i Pol de la Fundació Valvi, a l'Av. Jaume I, 42 (Girona). Del 19 d'octubre a l'11 de novembre de 2006. Totes les citacions de Mireia Guillaumes (Historiadora i crítica d'art) han estat extretes del catàleg de l'exposició.

² Josep Perpiñà (i no Perpinyà ni Perpiñá)

les obres que omplien la galeria d'aquest univers creatiu que fins ara restava "... guardat en el soterrat recipient alquímic de l'estudi-taller, espai de quotidiana transgressió submergida ..." (³), ens semblava escoltar una música llunyana, com un ressò apagat que anava fent-se present en el silenci i en la nit en què estàvem submergits.

György Ligeti (1923-2006): *Atmosferes per a gran orquestra*

Semblantment, la densitat tímbrica d'*Atmosferes per a gran orquestra* del compositor hongarès va configurant un espai sonor cada vegada més tangible i proper, els clars-obscurs de les trames dels gravats de Perpiñà van perfilant formes orgàniques que, per un miratge de la nostra imaginació, se'ns mostren com a retalls d'una Devesa nua, desproveïda del fullam i de verdor primaveral. I amb cada peça, juguem oníricament a muntar un mosaic que ens permeti fer tangible un espai conegut on poder-nos moure.

"... quan les idees bullen, Josep Perpiñà és capaç de retornar la versemblança a l'espai, de trobar regles, tècniques i instruccions que puguin validar de manera objectiva la necessitat del *Kaos creatiu*" (M.G.)

I de sobte, un gran espetec cromàtic ens assalta i fa ressonar una música còsmica que ens deslliga dels fils invisibles de l'existència tangible...

Jean-Féry Rebel (1666-1747): "El caos", primer moviment de la *Suite per a orquestra "Els elements"*

Talment com un calidoscopi multicolor, una forma coneguda –familiar- es desintegra i es redefineix en si mateixa. El propi rostre –aquest espai proper i singular- esdevé el laboratori per a una transformació que ens ha de conduir a un camí sense retorn. Insistent i persistent, es complaurà en deslliurar-se de la màscara amb què ens vesteix l'existència. Constatem com "el resultat de la superposició als dualismes i els contraris que es configuren en el corpus de l'obra és com una unitat en la diversitat" (Josep Perpiñà ⁴)

En sortir, el món desconcertant en què ens havíem submergit s'ha esvaït en la fredor de la tarda i ens hem vestit amb l'escalf de l'harmonia que sura per damunt les aigües serenes de la certesa de sentir-nos vius.

³ Citació de Perpiñà, extreta del catàleg de l'exposició.

⁴ Citació extreta del catàleg de l'exposició.

Del que acabem de veure i sentir, ens quedem amb la idea que...

“En suma, un caos que pot ser viscut com a un estadi destructor-creador, una mena de big-band sovint necessari a tota realització artística” (M.G.)